

Jammer van de Corona want wat had het mooi draaiweer geweest.

Analyse van Lex: een omvangrijke pressie, in kracht nog toenemend, boven de golf van Biskaye doet z'n invloed in West Europa gelden. Overwegend matige tot krachtige wind uit westelijke richtingen met hier en daar een bui. Het koufront met een duidelijke windsprong is ons gisteren en vannacht gepasseerd en de wind zal in de loop van de dag nog wat afnemen, maar blijft wel vanuit het W komen met een kracht van 3 tot 4 Bft.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag is er een afwisseling van zon en stapelwolken. Overdag is het op de meeste plaatsen droog, alleen in het noordoosten is een bui niet geheel uitgesloten. In de avond is ook elders een bui mogelijk. De maxima liggen tussen 15°C aan de noordwestkust en 20°C in het zuidoosten. De wind is west tot zuidwest, matig tot vrij krachtig, aan de kust (vrij) krachtig. (Bron: KNMI)

Minimaal tot 1 september geen fysieke les. We hopen op betere tijden. Blijf gezond!

Vragen over het huiswerk

Lezen H6 6.2.0 t/m 6.3.4 (oud was ook: 6.2.0 t/m 6.3.4)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en onbelast?
2. Waar bestaat het wiekenkruis uit?
3. Aanvankelijk waren de heklatten aan beide zijden van de roede evenlang met steeds dezelfde schuinte. Waarom is dit veranderd en hoe wordt dit genoemd?
4. Wat is een zeeg?
5. Welk gevluht was er als eerste?
6. Is dat altijd zo?
7. Wat zijn de voordelen van zo'n haspelkruis?
8. Toen de ijzeren bovenassen kwamen ontstonden ook al snel de ijzeren roeden. Noem enige types roede en wie maakte ze?
9. Waarom zitten er tussenschotten in de roede t.p.v. de askop?
10. Hoe worden de roeden aan de bovenas bevestigd?
11. Wat is porring? En waarom is dat?
12. Wat is baljoening, of biljoening?
13. Het gevluht wordt losgetrokken en je ziet dat steeds hetzelfde end boven komt te staan. Wat is er aan de hand en wat kun je eraan doen?
14. Waar werden in eerste instantie molenzeilen van gemaakt? Voordelen en nadelen ervan.
15. Er zijn katoenen zeilen gekomen. Voordelen en nadelen?
16. Waarvan zijn de tegenwoordige zeilen gemaakt? Voordelen en nadelen?
17. Noem wat zeilonderdelen.
18. Welke zwichtstanden ken je?
19. Als het te hard gaat op welke roede wordt er het eerst gezwicht?
20. Zeilslag. Hoe ontstaat het en wat kun je er eventueel aan doen?
21. De molen draait lekker met 4 halve. In de verte zie je een onweersbui aankomen. Wat ga je doen: als er a) nog tijd is en b) als de bui heeft je overvallen.

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H6 6.2.0 t/m 6.3.4 (oud was ook: 6.2.0 t/m 6.3.4)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en onbelast?
Belast: 4 lange halve of 4 volle. Onbelast: in de lege.
2. Waar bestaat het wiekenkruis uit?
Het wiekenkruis bestaat uit 2 roeden welke, door de askop gestoken, 4 enden vormen. Die enden zijn doorboord in een verlopend schuine richting en door deze gaten worden de heklatten gestoken en met wiggen vastgezet.
3. Aanvankelijk waren de heklatten aan beide zijden van de roede evenlang met steeds dezelfde schuinte. Waarom is dit veranderd en hoe wordt dit genoemd?
Het rendement van deze dwarsgetuigde gevluchten bleek niet zo erg groot. In Holland ontdekte men dat een zeeg het rendement flink groter maakte en dan alleen heklatten aan de achterzijde met aan de voorkant windborden die a.h.w. wind schepten.
4. Wat is een zeeg?
De zeeg is het verloop dat de heklatten maken vanaf de top naar de askop toe waarbij de latten steeds schuiner zijn ingestoken. Aan de wiektop zijn de heklatten zelfs negatief geplaatst en beginnen pas energie te leveren als het gevlucht al draait.
5. Welk gevlucht was er als eerste?
Het wiekenkruis met borstroeden. Dit is een gevlucht waarbij tamelijk korte balken door de askop zijn gestoken waar oplangers aan zijn vast gemaakt om als wiek te dienen.
6. Is dat altijd zo?
Nee, er bestaat ook een haspelkruis. Hierbij zijn 4 wieken tegen de askop aangebouwd en met stroppen en stutten vastgezet.
7. Wat zijn de voordelen van zo'n haspelkruis?
De askop kan kleiner worden gehouden want er hoeven geen gaten in te worden gemaakt. De enden worden met stutten en stroppen strak tegen de askop aangebouwd en vormen zo een stevig geheel. Tenslotte hoeft bij breuk maar de helft van de roede te worden vervangen.
8. Toen de ijzeren bovenassen kwamen ontstonden ook al snel de ijzeren roeden. Noem enige types roede en wie maakte ze?
De geklonken roede door de fa. Pot, ijzeren platen die op hoeklijnen werden geklonken De geklonken roede door de fa. Franssen, ijzeren platen die werden omgezet en hiertegenaan werden stroken geklonken. Hierbij waren dus geen hoeklijnen. Deze roeden leken slapper maar waren wel veerkrachtiger. De gelaste roeden. Vooral de fa. Bremer uit Adorp is hier bekend mee geworden, ongeveer vanaf 1945.
9. Waarom zitten er tussenschotten in de roede t.p.v. de askop?
Om te voorkomen dat de roede wordt ingedrukt door de wiggen.
10. Hoe worden de roeden aan de bovenas bevestigd?
De roeden worden door de askop heen gestoken en met keerklossen op hun plaats gehouden. Met roedwiggen worden de roeden vastgeklemd in de gaten en deze wiggen worden tenslotte met spitijzers op hun plek gehouden.

11. Wat is porring? En waarom is dat?
Porring is de gebogen vorm van de binnenroede zodat de roeduiteinden allemaal in het zelfde vlak lopen. Hierdoor ontstaat er geen "vuile" wind waardoor het gevluht onrustiger gaat lopen.
12. Wat is baljoening, of biljoening?
De houten roeden werden aan de voorkant afgeschuind om nog wat meer stroomlijn te krijgen. Bij de ijzeren roeden wordt het nauwelijks meer gedaan.
13. Het gevluht wordt losgetrokken en je ziet dat steeds hetzelfde end boven komt te staan. Wat is er aan de hand en wat kun je eraan doen?
Hier zie je een geval van wanwichtigheid. Niet alle enden zijn even zwaar, door bijv. roestvorming of veel troep binnenin. Een oplossing kan zijn om het lichtste end te verzwaren door aan de tip bijv. een baksteen vast te binden of een stuk lood. Zorg wel dat dit gewicht goed vast zit zodat het niet los kan schieten en zodoende een ongeleid projectiel wordt bij het draaien.
14. Waar werden in eerste instantie molenzeilen van gemaakt? Voordelen en nadelen ervan.
Men is begonnen met het gebruik van canvas (hennep) en linnen zeilen. Voordeel: het is sterk. Nadeel: het vervormt erg waardoor de zeilen ook door de hekken bollen.
15. Er zijn katoenen zeilen gekomen. Voordelen en nadelen?
Katoenen zeilen zijn dichter geweven en hierdoor zwaarder en ook stugger. Daardoor blijven ze vlakker op de hekken liggen. Ze zijn echter veel minder sterk en ook gevoeliger voor weersinvloeden. Katoenen zeilen zijn een stuk goedkoper dan linnen en daardoor praktisch algemeen toegepast totdat . . .
16. Waarvan zijn de tegenwoordige zeilen gemaakt? Voordelen en nadelen?
Tegenwoordig zijn de zeilen van kunststof doek gemaakt. Meestal PVC weefsel. Het is licht, in diverse kleuren verkrijgbaar, ongevoelig voor weersinvloeden en het vervormt nauwelijks.
17. Noem wat zeilonderdelen.
zeildoek, achterlijk, voorlijk, bek, rechter- en linker onderhoektouw, lange en korte bovenhoektouw (vaak is het lange bovenhoektouw een ketting) , litslijn, zwichtlijnen (bij de zwichtlijnen vaak een versterking in het zeil bij het achterlijk), bokkepoten.
18. Welke zwichtstanden ken je?
Volle, duiker, lange halve, halve , hoge lijn, stormendje, lege.
19. Als het te hard gaat op welke roede wordt er het eerst gezwicht?
Op de buitenroede tenzij de binnenroede van slechtere kwaliteit is.
20. Zeilslag. Hoe ontstaat het en wat kun je er eventueel aan doen?
Zeilslag ontstaat doordat er wind achter het zeil komt en dit even van de wiek aftilt. Het is te voorkomen door een duikertje te zetten of het gevluht iets krimpnd te zetten zodat de wind er iets meer langs strijkt. Altijd op alle enden dezelfde zeilvoering als dit mogelijk is en indien anders de roeden gelijk opzeilen. Dus geen twee volle op de binnenroe en op de buitenroe niets want daar gaat de molen alleen maar onregelmatiger van draaien en het is ook door de wringende werking van de roeden niet goed voor zowel het gevluht als de kap.
21. De molen draait lekker met 4 halve. In de verte zie je een onweersbui aankomen. Wat ga je doen: als er a) nog tijd is en b) als de bui heeft je overvallen.
a. Molen rustig stoppen en afzeilen. Bliksembeveiliging, teruglooppal en roeketting erop. (*) Naar binnen gaan en wachten tot het over is daarna ofwel verdergaan met draaien of opruimen en tot de volgende keer. b. Molen zo snel mogelijk stoppen, 1 end afzeilen en dit end naar boven zetten. Teruglooppal erop bliksembeveiliging en roeketting aanbrengen en dan vanaf (*).

